SPORTUL magazin

MATTHEWS ARE ÎNCĂ PROIECTE

Sir Stanley Matthews, care a sărbătorit recent împlinirea vîrstei de 54 de ani, nu are intenția să abandoneze sportul. Dimpotrivă, el își face încă mari proiecte și dorește să joace fotbal, cel puțin pînă la 60 de ani! La înapoierea sa din Malta, unde a petrecut peste două luni în interes de afaceri, „bătrînul Stan", cum este numit în Anglia, a declarat: „Am vrut să contribui la ridicarea nivelului fotbalului practicat în Malta. Voi continua să joc pînă la 60 de ani. Am primit invitații pentru a disputa meciuri demonstrative în Zambia și Jamaica. În vederea acestui turneu m-am antrenat cu regularitate în Malta și am jucat chiar, în mai multe rînduri, în meciuri din cadrul campionatului regional".

EXISTĂ „MICROBISMUL SPORTIV"?

Răspunde laureatul Premiului Nobel:

prof. dr. ANDRÉ LWOFF

— Există oare „microbismul sportiv"?

— **De fel,** ne dă asigurări savantul francez **prof. dr. André Lwoff,** laureat al Premiului Nobel (ediția 1965), președintele Asociației internaționale a societăților de microbiologie.

Într-o vizită făcută în țara noastră, ca invitat al științelor medicale românești, ilustrul oaspete a binevoit să răspundă întrebării ce i-am adresat cu privire la **„microbismul sportiv"**, privit ca o maladie apărută în civilizația contemporană printre fenomenele care determină unele dintre manifestările omului modern.

— Nu există un microbism, ci numai o neclintită pasiune care, după intensitatea temperamentală a fiecărui individ, se manifestă în forme și proporții personale.

El însuși vîslaș de anvergură, ilustrul nostru interlocutor a binevoit să ne satisfacă și solicitarea de a trimite publicului sportiv din România un gînd prietenesc, pe care-l reproducem în traducere: **„Sportul e o minunată pasiune și nicidecum o maladie infecțioasă",** adăugînd că urează sportivilor români multe succese, iar publicului susținător — **„acelei admirabile armate din tribune și din peluze, care luptă cu cel mai nobil armament: INIMA, și cu cea mai explozivă muniție: ENTUZIASMUL ÎMPINS PÎNĂ LA PASIUNE,— satisfacțiile pe care le visează, pe care și le dorește și pe care, de multe ori, le determină",** — a încheiat ilustrul nostru interlocutor

V. F.

Le sport est une merveilleuse passion et non une maladie infectieuse

André Lwoff

TRIPLA NEÎNȚELEGERE

Neînțelegerea	SPORTIVUL	ANTRENORUL	SPECTATORUL
TRACUL	Ceea ce nu poți suprima, oricît de deștept sau de pregătit ai fi, căci există și trac — febră de start — creatoare. Ce ne va aduce pilula anului 2000 — nu știm.	El uită că a fost ca și tine cîndva și îți cere să te stăpînești și să te învingi; ca și cum „tu ai vrea altfel.	Dacă a fost asemenea ție, te va înțelege, va fi lîngă tine și te va ierta. Dacă nu, „vae victis"!
PARTENERUL	Alter ego al tău, dornic ca și tine de victorie. Pregătit ca și tine, cu prieteni și iubiți în tribună, ca și tine. Legea lui, legea sportului.	Partenerul a devenit „d.p. d.v. tactic" adversar. Și nu trebuie cruțat. Pentru tine, sportiv, contează întrecerea, pentru el, antrenorul, succesul.	În atletism sau înot adversarul trebuie depășit, la fotbal — neutralizat la box — lovit. „Dar ascultați-mă pe mine, în sport totul e sportivitatea".
LOVITURA DE LA 7 SAU 11 M	— Doamne, de ce trebuie s-o execut chiar eu!..	— Trebuie să marchezе, a repetat acest lucru de zeci de ori la antrenamente.	— Eu, dom'le, dacă eram în locul lui, marcam.
ARBITRAJUL	„Cît ai vrea să fii de obiectiv, dar parcă tot ne-a nedreptățit puțin"	Arareori admite că s-a arbitrat corect, dar e silit de realități s-o facă și, sportiv, o recunoaște.	Suporterii fanatici cred că „doar arbitrii sînt de vină".
ÎNFRÎNGEREA	Pentru el este, firește, cea mai grea. Dar o înfrîngere îți arată cît îți mai trebuie încă pentru a învinge. Sînt și înfrîngeri pe care nu le uităm niciodată.	Cauza ei o vede prea adeseori în sportiv și o suportă chiar mai greu decît tine.	Face impresia că suferă cel mai mult, dar peste o oră sau o zi a uitat-o pentru totdeauna.

Autorul neînțelegerilor **Virgil LUDU**

O CURSĂ CICLISTĂ ACUM O SUTĂ DE ANI

James Moore (dr.) împreună cu alt concurent, Castera, lîngă velocipedul cu care a cîștigat cursa

Într-una din duminicile lunii mai a fost comemorat în Franța centenarul primei competiții cicliste organizate vreodată pe șosea: cursa Paris — Rouen.

Cu o sută de ani în urmă — ne informează un număr recent al cotidianului bruxellez **„La libre Belgique"** — cursa reunea la startul ei parizian circa o sută de concurenți, dintre care cinci femei. Victoria, și odată cu aceasta premiul în valoare de o mie de franci aur, a revenit unui tehnician veterinar pe nume James Moore, în vîrstă de 20 de ani, care înainte de a se apuca de ciclism se interesase de cursele de cai. Velocipedul lui Moore era înzestrat cu două roți metalice, cea din față avînd un diametru de 1,20 m, iar cea din spate — 0,40 m.

Prima dintre concurente s-a clasat pe locul 29, trecînd linia de sosire la ora trei și jumătate noaptea (plecarea se dăduse în dimineața zilei precedente la ora șapte și jumătate). Timpul înregistrat de ea a reprezentat aproape dublul timpului învingătorului, care acoperise distanța Paris — Rouen în 10 ore 25 minute, cu o medie orară de 12 km.

Principalul favorit al cursei un anume Truffault, s-a pierdut în noapte și pînă la urmă a eșuat într-un han, unde s-a dovedit că mai erau și alți concurenți rătăciți...

Cîștigătorul, James Moore, al cărui fiu, acum în vîrstă de 81 de ani, a asistat la 11 mai la „Cursa centenarului", a trăit majoritatea timpului în Franța. A murit totuși în Anglia, țara sa natală, după ce împlinise impozanta vîrstă de 90 de ani.

D. DRAGOMIRESCU

Duminicile unui nesportiv

CULTURA

Se vorbește de cultură tehnică, de cultură artistică, de cultură literară și chiar de o cultură sportivă. Toți acești termeni definesc un oarecare grad de specializare într-un domeniu anumit. Specializarea este o necesitate a evoluției omenirii, impusă de complexitatea tot mai mare a tehnologiei proceselor de creație și de dominare a legilor fizice și sociale. Invențiile tehnice au adăugat, în secolul nostru, realități noi naturii, modificînd și alterînd imaginea pe care o aveam despre om și univers. Datorită mijloacelor de comunicare, nu se mai ridică în jurul fiecăruia dintre noi cîte un zid, care ne desparte de restul omenirii. Delimitările și îngrădirile dintre indivizi, grupuri, țări și continente sînt depășite tot mai mult. Nu prin cultura tehnică, literară, artistică sau de altă natură, în parte, ci prin totalitatea însăși a Culturii. Adică prin acea înțelegere adîncă și atitudine de viață, care cuprind totul într-o singură perspectivă.

N-aș vrea să fiu greșit înțeles sau de fel. Spre a-mi explica părerea pe care o am despre cultură și, poate, o mai au și alții asemenea mie, trebuie să repet cuvintele ce le-am rostit într-o conferință la un for academic, unde concepția ce-o nutresc a surprins pe mulți. Pe mulți, dar nu pe toți. Spuneam, de pildă, că socotesc adesea mai cult un sătean, cu ceva școală elementară și două sau trei duzini de cărți citite, dar bine asimilate, care se stimează pe sine, își stimează semenii și stimează viața, decît pe un doct doldora de învățătură, care, fără a avea o etică, strivește totul în jur, în numele îngustei sale specialități neadecvate la viața imediată. Din astfel de oameni lipsesc inhibițiile smerite ale respectului de tradiții, formă și cultură, cum afirma Huizinga. Acel Huizinga, filozof olandez, care a căzut victimă, într-un lagăr de concentrare, tocmai excelentei tehnici a aparatului de război și teroare a naziștilor, din care nu lipsea nici un șurub, lipsea însă cultura, dragostea de viață, **paideia** elină.

Ce este, de fapt, cultura? Este „stilul" care dă omului și unei epoci osatură morală, făcînd din spirit stăpîn, prin eroism, dăruire, acțiune, peste forțele oarbe ale universului. Cultura este, în ultimă instanță, mod de a cugeta și de a acționa, este sentimentul vieții unui individ și al unei comunități, este calitatea raportului omului cu sine însuși și cu lumea. Vreau să spun că nu **cît** și **ce** știi are importanța cea mai mare, ci **cum** folosești cunoștințele dobîndite în relațiile cu semenii. Firește, vorbind la modul simplu, politețea în sine nu e încă un aspect sau o reflecție certă a culturii, deoarece ea poate să fie și o mască oportună. Dar politețea mai profundă, a inimii, aceea care izvorăște din ființa noastră morală și se confundă cu ea, este ecoul fără greș al dragostei și respectului vieții, al devoțiunii pentru un ideal nobil. Biologia descoperă de altfel, din ce în ce mai clar, că există în om un instinct mult mai adînc decît cel al conservării speciei: este instinctul care ne determină să rîvnim nemurirea în faptă, în creație, în dominația asupra firii prin spirit.

Tehnica zborurilor cosmice ne dă o probă minunată despre ce este în stare creierul speculativ și făuritor al omului. Cultura este chemată, la rîndul ei, să tragă concluziile umaniste din aceste victorii ale mașinilor și să obțină o ameliorare continuă a existenței noastre terestre.

Meditația asta, care poate să pară multora abstractă, s-a născut dintr-o scurtă plimbare duminicală în valea, cu liliac sălbatic în plină floare, de lîngă vechiul cimitir de la Pipera. Ce frumoase sînt trupurile omenești profilate pe verdele cîmpului și azurul cerului: soarele aprinde ochii, vîntul primenește obrajii și florile parfumează respirația. Cultura te poate face — ea singură! — să trăiești viața din plin și să te bucuri mai intens de fiecare clipă trecătoare a ei.

George SBÂRCEA

INVITAȚIE (TARDIVĂ) LA PATINAJ *)

Apariția unei cărți de patinaj artistic n-ar trebui să treacă neobservată, mai ales fiind vorba de prima lucrare de acest fel în literatura noastră sportivă. Ca orice început, limitele sînt mai curînd modeste. Este un manual de învățare a patinajului, intenționat pentru cei care fac primii pași pe gheață. O sută de pagini sau aproape, în cuprinsul cărora sînt prezentate noțiunile de bază ale disciplinei, inițiere în tehnica alunecării corecte, cunoștință cu cele mai simple figuri din repertoriul patinatorului artistic.

Autor: Radu Ionian, unul și același cu fostul campion care, cu cîțiva ani în urmă, colecționa titlurile republicane la solo și perechi, iar acum se arată un activ și pasionat antrenor. Semnătura sa pusă pe coperta (foarte reușită, de altfel) a micului op — intitulat **„Învățați patinajul"** — reprezintă o garanție, ce nu se dezminte la o lectură, chiar sumară.

Era nevoie, firește, de o asemenea lucrare, care să fie și un start înspre întocmirea unei literaturi de specialitate în acest sport cu popularitate mereu crescîndă, depășind tiparele obișnuite. Parcă însăși ținuta acestei cărți, ca și textul unora dintre capitole, țintesc mai departe decît obiectivele unui simplu manual pentru începători. De aceea, mai ales, îl considerăm doar un prim pas, cărula trebuie să-i urmeze neapărat alții.

Pentru moment, consemnînd reușita lucrării de față, ne permitem să formulăm și unele observații pseudo-critice:

a) programarea apariției unei cărți sportive trebuie făcută, totdeauna, în dependență și de sezoanele de activitate, pentru ca cititorii să nu fie puși, ca în cazul de față, în situația de a prinde gustul patinajului cînd gheața începe să se topească sub soarele primăverii;

b) o lucrare în care ni se explică tehnica mișcării (mai ales cea atît de complicată, pe muchea patinei) are neapărată nevoie de foarte bune ilustrații — desene, fotografii, kinograme — ceea ce, din păcate, nu se prea vede în paginile acestei cărți.

Și o mică remarcă **(c)** ar putea fi adresată autorului, care trebuia să se decidă mai exact căror cititori li se adresează. Așa cum e redactat textul — cu foarte amănunțite referiri tehnico-metodice — el pare destinat cercurilor mai restrînse de pedagogi și instructori. Un copil de vîrstă școlară greu se poate dumiri, din lectura cărții, de felul cum trebuie să abordeze învățarea „contratreiului" sau a piruetei. Vor trebui să citească, împreună cu micul patinator, negreșit și părinții acestuia. Ceea ce complică, oarecum, lucrurile.

Rd. V.

* **Radu Ionian, „Învățați patinajul".** Ed. C.N.E.F.S. 1969.

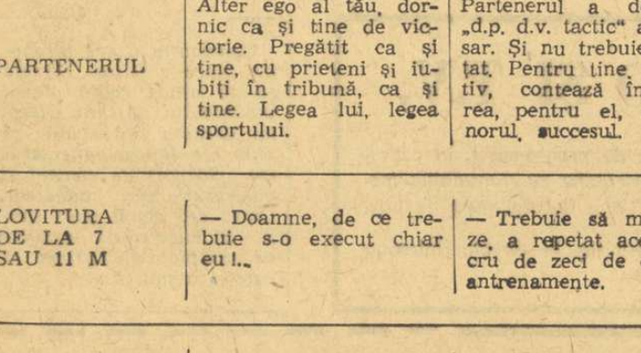

Desen de OCTAVIAN ANDRONIC

EXPRESIONISM

Discutam cu el cu plăcere și îl ascultam ori de cîte ori își susținea punctul de vedere.

Știam că-i plăcea în mod deosebit expresionismul, și mai ales Van Gogh. O dată, înainte de a pleca la Praga, cu ocazia unei competiții sportive, îmi spuse cu bucurie în priviri:

— Bătrîne, am ocazia să-l admir pe maestru în original, la Muzeul de Artă din Praga. Sînt fericit.

Peste cîteva zile, îl zăresc pe stradă și-l strig de departe

— Heei! Te-am văzut la televizor. Vă felicit pentru victorie. Apoi îl întreb cum i-a plăcut „orașul de aur", și de-odată îmi amintesc...

— Apropo! Ți-ai văzut maestrul?

La care îl văd că strînge pumnii, privește spre cer, apoi zîmbește și-mi spune:

— Hai, bătrîne, să bem o cafea și-o să-ți povestesc totul.

Peste cîteva minute, în fața ceștilor de cafea, începu:

— Știi, adică-ți închipui că primul meu drum din Praga a fost la Muzeul de Artă. Am cam întîrziat și paznicul tocmai voia să închidă. L-am rugat să-mi dea voie numai cîteva minute, că sînt străin și e singura mea ocazie să văd muzeul, că mîine am meci și apoi mă reîntorc în țară și așa mai departe. Cehul a înțeles și îngăduitor, mi-a spus „prosim". Deodată m-am simțit singur în sălile curate și tăcute. Trec cu febrilitate printre busturi și pînze, celebre desigur, și caut, caut. Apoi brusc îmi apare în față pe un perete, el, fantasticul, generosul, bizarul Van Gogh.

Mă uit în jur — nimeni; mă apropii emoționat, să ating măcar o dată bogăția de culoare, pasta aruncată genial pe pînză și mă-nfior de strălucirea „sorilor" dezlănțuiți, explozibili, de-asupra lanului de grîu. Apoi m-am retras încet, cu spatele, să am o vedere de ansamblu asupra peisajului. Mă retrăgeam încet, fascinat (se opri o clipă, sorbi din cafea și continuă) și-apoi totul s-a petrecut într-o fracțiune de secundă. Parcă simt și-acum senzația penibilă — cu spatele am dat peste ceva care se răstoarnă, da, se răstoarnă și se va zdrobi... M-am întors ca fulgerul și plonjînd am prins, aproape de pămînt, un bust. Am citit pe placa de metal: era un Rodin. Așa că, bătrîne, de-aici înainte nu mă pot gîndi la Van Gogh, fără...

... Pe stradă, rîdeam de unul singur și mă întrebam, ce s-ar fi făcut fără acel reflex?

Dorin ALMĂȘAN

MEAZZA RĂPIT!

Faimosul centru atacant al „Squadrei azzurra", Giuseppe Meazza, fostul căpitan al echipei italiene de fotbal campioană mondială în anii 1934 și 1938, a fost răpit, recent, în împrejurimile orașului Reggio Calabria. Răpitorii, care erau cîțiva studenți, au cerut drept „despăgubire" pentru eliberarea lui Meazza, 20 de sticle de vin și trei capre. Despăgubirea le-a fost acordată, mai ales că ea trebuia să servească pentru sărbătorirea absolvirii examenelor de către acești studenți.

răspunde Ion Poștașu

CLAUDIU OLARU, PIATRA NEAMȚ. Adresa tenismanului egiptean Ismail El Shafei? Ar fi suficient să indicați doar orașul: Cairo. Dar îl găsește vreodată

poștașul acasă? Riscați să vă vină scrisoarea retur, cu mențiunea: „adresantul plecat într-o direcție necunoscută".

ION SINDLER, CORABIA. „Avînd încredere în exactitatea răspunsurilor dv., vă rog să-mi spuneți de la ce distanță a înscris Ghergheli golul victoriei, în meciul cu reprezentativa R.F. a Germaniei, disputat în toamna lui 1967 la București?" Dacă nu m-ați fi flatat atîta, v-aș fi răspuns: de la circa 14 metri. Dv. așteptați însă de la mine un răspuns absolut exact. Iată-l: de la 14,225 m!"

GHEORGHE BUSTUR, BUCUREȘTI. Meciul de fotbal Albania — România, disputat la 13 octombrie 1946 la Tirana, s-a terminat cu scorul de 1—0 în favoarea jucătorilor albanezi.

MIHAI BOTOMEI, COVASNA. Best, fiind cetățean britanic, ar putea juca, potrivit regulamentelor internaționale, în echipa de fotbal a Angliei. Dar englezii nu recurg niciodată, nici în meciuri amicale, la jucători scoțieni, galezi sau irlandezi (cum e cazul lui Best). Și-i înțeleg. Sînt destui englezi care joacă foarte bine fotbal!

J. GLIGOR, TRITINII DE JOS. Radu Nunweiller este născut la 16 noiembrie 1944. El a făcut parte, la un moment dat, și din lotul echipei Viitorul. Din 1963, joacă la Dinamo București.

VICTOR ALBU, ORADEA. România a participat la trei turnee finale ale campionatului mondial de fotbal: 1930 (Uruguay), 1934 (Italia) și 1938 (Franța). De două ori, am fost primiți cu brațele deschise, în lipsă de concurenți. În 1934 însă, am obținut participarea prin luptă, după un baraj cu Iugoslavia și Elveția. În același fel (evident mai merituos), avem toate șansele să obținem calificarea pentru Mexic 1970.

ILIE LALESCU, DEVA. În mod normal, avînd dreptul de a înlocui 2 jucători, o echipă, acționînd în aceste limite, ar trebui să aibă și permisiunea de a înlocui pe unul dintre jucătorii de rezervă introdus în teren și accidentat la puțin timp după

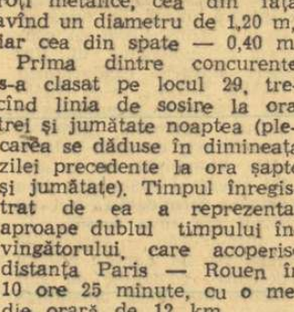

aceea. Așa am crezut și noi, așa au văzut și unii arbitri cu care am stat de vorbă. Colegiul central al arbitrilor are însă un alt punct de vedere, neadmițînd ca jucătorul de rezervă, o dată intrat în joc, să fie schimbat. (Nu **știu de ce statutul acestui jucător** trebuie să fie altul decît al celorlalți!). Și, bineînțeles că arbitrii, chiar dacă sînt de aceeași părere cu... Ion Poștașu, țin seama de dispozițiile forului lor tutelar.

ING. MIHAI VRABETE, MOLDOVA NOUĂ și MIHAI ZALTAROV, IAȘI. Vreți să plecați în

Mexic, pe jos, pentru a asista la turneul final al campionatului mondial de fotbal?! Nu vă cunosc, dar sînt sigur că vă înfuriați cînd nu vine autobuzul și trebuie să parcurgeți cîteva sute de metri pe jos, de acasă la serviciu! Și eu la fel — recunosc — nu mai conținesc cu ocările. Dar dacă ar trebui să merg pe jos pînă în Mexic! Pe tov. ing. VRABETE, l-aș sfătui să-și facă mai bine... calculele, iar dv. tov. Zaltarov, care spuneți că aveți 20 de ani și „o voință de fier", vă răspund că aveți de ales alte o sută de căi mai bune pentru a vă dovedi elanul și ambiția tinerească.

SIMEON PETREAN, BUCUREȘTI. Sînt cam întîrziate felicitările pe care vreți să le adresați fotbaliștilor noștri, pentru succesul de la Lausanne. Mai aveți însă un... tren: la toamnă, după meciurile cu Portugalia și Grecia. Sperăm să fie cazul!

Ilustrații: **N. CLAUDIU**

TRAVERSAREA AUSTRALIEI PE BICICLETĂ

Vic Browne, căpitanul echipei cicliste de urmărire a Australiei, la Jocurile Olimpice de la Tokio din 1964, a realizat un record de prestigiu traversînd, pe bicicletă, întregul teritoriu al Australiei (4 503 km) în 11 zile, 6 ore și 47 de minute. Startul a fost dat din orașul Perth, unde roata din spate a bicicletei lui Browne fusese udată de apele Oceanului Indian. La sosire, în orașul Sydney, el a intrat cu roata din față în apele Oceanului Pacific.

În cursul acestui maraton ciclist, Browne, care este în prezent ciclist profesionist, a străbătut zone de jungă și deșert, întrecînd cu peste 7 zile recordul „probei" stabilit în urmă cu 32 de ani de sir Hubert Opperman, actualul ambasador al Australiei în Malta. „Cea mai dificilă perioadă a călătoriei — a declarat el — au fost 35 de mile, cînd mă îndreptam spre Canberra, unde a trebuit să mă lupt cu somnul, după ce pedalasem fără întrerupere timp de 22 de ore".